

TISKOVÁ ZPRÁVA Č. 162/22

V Lucemburku dne 28. září 2022

Rozsudek Tribunálu ve věci T-174/21 | Agrofert v. Parlament

Rozhodnutí Parlamentu o odepření přístupu ke dvěma dokumentům týkajícím se vyšetřování bývalého českého předsedy vlády Andreje Babiše v souvislosti se zneužitím finančních prostředků EU a potenciálními střety zájmů je platné

Tribunál zaprvé konstatoval zánik právního zájmu společnosti Agrofert na podání žaloby proti rozhodnutí, kterým jí byl odepřen přístup ke zprávě vypracované v této věci Komisí, a zadruhé zamítl žalobu této společnosti proti rozhodnutí o odepření přístupu k dopisu Komise zaslanému českému předsedovi vlády.

Žalobkyně, společnost Agrofert, a.s., je česká holdingová společnost, která ovládá přes 230 společností působících v nejrůznějších odvětvích ekonomiky, jako je zemědělství, potravinářství, chemický průmysl nebo média. Původně byla založena A. Babišem, který byl v letech 2017 až 2021 předsedou vlády České republiky. Usnesení Parlamentu¹ o obnovení vyšetřování českého předsedy vlády v souvislosti se zneužitím finančních prostředků EU a potenciálními střety zájmů obsahovalo tvrzení, podle něhož A. Babiš po svém jmenování předsedou vlády stále ovládá skupinu Agrofert. Žalobkyně, která toto tvrzení považovala za nesprávné a uvedla, že by ji zajímalo, jaké zdroje a informace měl Parlament k dispozici před přijetím tohoto usnesení, podala Parlamentu žádost o přístup k několika dokumentům². Ve své prvotní odpovědi ze dne 14. září 2020 Parlament identifikoval určité dokumenty jako veřejně přístupné a odepřel přístup k dopisu Komise zaslanému českému předsedovi vlády a k závěrečné auditní zprávě Komise týkající se auditu fungování řídicích a kontrolních systémů zavedených v České republice pro zamezení střetům zájmů³. V reakci na potvrzující žádost Parlament rozhodnutím ze dne 15. ledna 2021⁴ mimo jiné potvrdil své rozhodnutí o odepření přístupu k těmto dvěma dokumentům na základě výjimky týkající se ochrany cílů inspekce, vyšetřování a auditu stanovené nařízením č. 1049/2001⁵.

Tribunál, jemuž byla podána žaloba na neplatnost proti tomuto rozhodnutí, zaprvé **konstatoval zánik právního zájmu žalobkyně na podání žaloby proti rozhodnutí Parlamentu, kterým jí byl odepřen přístup k závěrečné**

¹ Usnesení Parlamentu 2019/2987(RSP) ze dne 19. června 2020 o obnovení vyšetřování předsedy vlády České republiky v souvislosti se zneužitím finančních prostředků EU a potenciálními střety zájmů (Úř. věst. 2021, C 362, s. 37).

² Na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. 2001, L 145, s. 43; Zvl. vyd. 01/03, s. 331).

³ V souladu s články 72 až 75 a 125 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. 2013, L 347, s. 320).

⁴ Rozhodnutí Evropského parlamentu A(2019) 8551 C (D 300153) ze dne 15. ledna 2021, kterým byl žalobkyni odepřen přístup ke dvěma dokumentům týkajícím se vyšetřování bývalého předsedy vlády České republiky v souvislosti se zneužitím finančních prostředků EU a potenciálními střety zájmů.

⁵ Výjimka stanovená v čl. 4 odst. 2 třetí odrážce nařízení č. 1049/2001.

auditní zprávě Komise, a zadruhé zamítl žalobu proti rozhodnutí o odepření přístupu k dopisu Komise zaslanému českému předsedovi vlády.

Závěry Tribunálu

Na prvním místě Tribunál zkoumal, zda poté, co Komise zveřejnila svou závěrečnou auditní zprávu, má žalobkyně i nadále právní zájem na podání žaloby v části, v níž se její návrh na zrušení týká odepření přístupu k této zprávě Parlamentem.

Konstatoval, že **v návaznosti na zveřejnění uvedené zprávy již rozhodnutí Parlamentu o odepření přístupu k tomuto dokumentu nevyvolává žádné účinky**, neboť se jeho autor – tj. Komise – rozhodl zpřístupnit jej veřejnosti, a že **zrušení napadeného rozhodnutí** v části, v níž je jím odepřen přístup k této zprávě, **by nevyvolalo žádné další důsledky** ve srovnání se zpřístupněním tohoto dokumentu **a nemohlo by žalobkyni přinést prospěch.**

Toto konstatování není zpochybněno tím, že Komise nezveřejnila úplnou verzi závěrečné auditní zprávy. Tribunál totiž připomněl, že žádost o přístup má za následek, že činí předmětný dokument přístupným veřejnosti, a nemůže vést k ničemu jinému než ke zpřístupnění jeho veřejné verze. V tomto ohledu uvedl, že rozhodnutí Komise nezpřístupnit veřejnosti určité údaje obsažené v závěrečné auditní zprávě není založeno na výjimce týkající se ochrany cílů inspekce, vyšetřování a auditu stanovené nařízením č. 1049/2001, nýbrž na požadavcích na ochranu určitých informací, jako jsou osobní údaje nebo obchodní tajemství. Z toho dovedl, že zrušení rozhodnutí Parlamentu o odepření přístupu k závěrečné auditní zprávě na základě výjimky týkající se ochrany cílů inspekce, vyšetřování a auditu stanovené nařízením č. 1049/2001 by nemělo za následek, že by tyto údaje byly učiněny veřejnými, neboť Parlament není autorem této zprávy, a nemůže tedy překročit rozsah zpřístupnění povolený Komisí, tj. autorem tohoto dokumentu. V důsledku zveřejnění závěrečné auditní zprávy tedy žalobkyně získala jediný prospěch, jaký jí mohla její žaloba přinést.

Tribunál dodal, že skutečnost, že se žalobkyně rozhodla požádat o přístup k závěrečné auditní zprávě Parlament, a nikoli orgán, který je jejím autorem, nemůže vést k tomu, že by zveřejnění tohoto dokumentu Komisí bylo považováno za zpřístupnění „třetí osobou“, když Komise je naopak jejím autorem.

Tribunál dospěl k závěru, že **žalobkyně pozbyla právní zájem na podání žaloby proti napadenému rozhodnutí** v části, v níž Parlament odepřel přístup k závěrečné auditní zprávě.

Na druhém místě Tribunál analyzoval návrh na částečné zrušení napadeného rozhodnutí v části, v níž Parlament žalobkyni odepřel přístup k dopisu Komise.

Tribunál předně zamítl první žalobní důvod, vycházející z porušení výjimky týkající se ochrany cílů inspekce, vyšetřování a auditu stanovené nařízením č. 1049/2001 spočívajícího v tom, že Parlament neprokázal naplnění podmínek pro odepření přístupu k dopisu Komise.

Tribunál v tomto ohledu dospěl k názoru, že cíl vyšetřování vedeného Komisí, kterým je zajistit soulad systémů kontroly a řízení členského státu s unijním právem, nebyl v projednávané věci vydáním follow-up dopisu Komise splněn. Tento cíl totiž nelze omezit na analýzu systémů zavedených dotčeným členským státem; implementace doporučení Komise obsažených v závěrečné auditní zprávě, prováděná členským státem, je také jednou z etap k jeho dosažení. **Ochrana cílů vyšetřování, kterou tato výjimka zajišťuje, tak nekončí okamžikem vydání této zprávy ani okamžikem vydání follow-up dopisu**, jímž Komise monitoruje doporučení vydaná v této zprávě. V obou případech **se zahajují fáze komunikace s členským státem**, přičemž jedna se týká původních doporučení a druhá doporučení, která zůstávají otevřená; **obě tyto fáze komunikace jsou součástí vyšetřování, na něž se tato výjimka vztahuje.**

Tribunál mimoto odmítl argument žalobkyně, podle něhož Parlament neprokázal, že by zpřístupnění dopisu Komise mohlo ohrozit vyšetřování. Zprvve k prokázání vazby mezi dopisem Komise a předmětným auditním šetřením byl

totiž Parlament povinen pouze doložit, že je tento dopis součástí dokumentů týkajících se pokračujícího vyšetřování. Zadruhé **odůvodnění obsažené v napadeném rozhodnutí je dostatečné k objasnění důvodu, proč zpřístupnění dopisu Komise mohlo ohrozit cíl auditního šetření**, a to tím spíše že vzhledem k přímému zapojení českého předsedy vlády bylo důležité respektovat důvěrnost dialogu mezi ním a Komisí.

Tribunál následně zamítl druhý žalobní důvod, vycházející z nezohlednění existence převažujícího veřejného zájmu na zveřejnění dopisu Komise. Je pravda, že existence práva na obhajobu představuje jako taková obecný zájem. Skutečnost, že se toto právo projevuje v projednávaném případě jako subjektivní zájem žalobkyně na její obhajobě před závažnými nařčeními, která vůči ní vyslovil Parlament, však znamená, že **zájem, jehož se žalobkyně dovolává, není obecným, nýbrž soukromým zájmem, takže žalobkyně neprokázala existenci převažujícího veřejného zájmu na zveřejnění dopisu Komise.**

UPOZORNĚNÍ: Cílem žaloby na neplatnost je zrušení aktů orgánů Unie, které jsou v rozporu s právem Unie. Za určitých podmínek mohou členské státy, evropské orgány i jednotlivci podat žalobu na neplatnost k Soudnímu dvoru nebo Tribunálu. Je-li žaloba opodstatněná, akt bude zrušen. Příslušný orgán je povinen odstranit případnou právní mezeru vzniklou v důsledku zrušení aktu.

UPOZORNĚNÍ: Proti rozhodnutí Tribunálu lze ve lhůtě dvou měsíců a deseti dnů od jeho oznámení podat k Soudnímu dvoru kasační opravný prostředek omezující se jen na právní otázky.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který Tribunál nezavazuje.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106

Zůstaňte připojeni!

